



**МАТЕРІАЛИ ДРУКУЮТЬСЯ  
УКРАЇНСЬКОЮ, АНГЛІЙСЬКОЮ ТА  
ПОЛЬСЬКОЮ МОВАМИ**

**ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ**

*II Всеукраїнської  
науково–практичної конференції  
викладачів та фахівців–практиків*

**ОХОРОНА ПРАЦІ: ОСВІТА І  
ПРАКТИКА**

та  
*XII Всеукраїнської  
науково–практичної конференції  
курсантів, студентів, аспірантів та  
ад'юнктів*

**ПРОБЛЕМИ ТА  
ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ  
ОХОРОНИ ПРАЦІ**

*Львів – 2022*

<b>Голова:</b>	Андрій КУЗИК – проректор з науково-дослідної роботи ЛДУБЖД, доктор сільськогосподарських наук, професор;
<b>Заступники голови:</b>	<b>Олександр АЗЮКОВСЬКИЙ</b> – ректор Національного технічного університету "Дніпровська політехніка" (НТУ «ДП»), кандидат технічних наук, професор. <b>Василь ПОПОВИЧ</b> – начальник навчально-наукового інституту цивільного захисту ЛДУ БЖД, доктор технічних наук, професор; <b>Дмитро МАТВІЙЧУК</b> – головний редактор науково-виробничого журналу «Охорона праці»;
<b>Члени оргкомітету:</b>	<b>Василь ГОЛІНЬКО</b> – завідувач кафедри охорони праці та цивільної безпеки НТУ «ДП», доктор технічних наук, професор; <b>Зіновій ЯРЕМКО</b> – завідувач кафедри безпеки життєдіяльності ЛНУ ім. І.Франка, доктор хімічних наук, професор <b>Наталія БОРОДИНА</b> – професор кафедри профілактики пожеж та безпеки життєдіяльності населення Інституту державного управління та наукових досліджень з цивільного захисту, доктор технічних наук, старший науковий співробітник; <b>Орислава ГОРНОСТАЙ</b> – доцент кафедри промислової безпеки та охорони праці ЛДУ БЖД, кандидат технічних наук, доцент; <b>Дмитро КОБИЛКИН</b> – голова ради молодих вчених ЛДУ БЖД, кандидат технічних наук; <b>Володимир МАРИЧ</b> – старший викладач кафедри промислової безпеки та охорони праці ЛДУ БЖД, кандидат технічних наук; <b>Ольга МЕНЬШИКОВА</b> – заступник начальника навчально-наукового інституту цивільного захисту ЛДУ БЖД, кандидат фізико-математичних наук, доцент; <b>Олександр МІРУС</b> – завідувач кафедри промислової безпеки та охорони праці ЛДУ БЖД, кандидат хімічних наук, доцент; <b>Олег НАГУРСЬКИЙ</b> – завідувач кафедри цивільної безпеки Національного університету «Львівська політехніка», доктор технічних наук, професор; <b>Оксана СТАНІСЛАВЧУК</b> – доцент кафедри промислової безпеки та охорони праці ЛДУ БЖД, кандидат технічних наук, доцент; <b>Галина ТЕЛЕГИНА</b> – доцент кафедри промислової безпеки та охорони праці ЛДУ БЖД, кандидат медичних наук, доцент; <b>Інга УРЯДНИКОВА</b> – кандидат технічних наук, доцент Державного університету телекомуникацій та Кіївського національного університету будівництва та архітектури; <b>Валентина ФЕДОРЧУК-МОРОЗ</b> – завідувач кафедри цивільної безпеки Луцького національного технічного університету, кандидат технічних наук, доцент; <b>Сергій ЧЕБЕРЯЧКО</b> – професор кафедри охорони праці та цивільної безпеки НТУ «ДП», доктор технічних наук, професор; <b>Олена ЯВОРСЬКА</b> – професор кафедри охорони праці та цивільної безпеки НТУ «ДП», кандидат технічних наук, доцент.

## **ОРГАНІЗАТОРИ ТА ВИДАВЦІ**

Львівський державний університет безпеки життєдіяльності  
Інститут державного управління та наукових досліджень  
з цивільного захисту  
Львівський національний університет імені Івана Франка  
Національний технічний університет «Дніпровська політехніка»  
Національний університет «Львівська політехніка»  
Луцький національний технічний університет  
Науково-виробничий журнал «Охорона праці»

**Друк на різографі** Назарій ПЕТРОЛОК

**Технічний редактор,  
комп'ютерна верстка  
та відповідальний за друк** Микола Фльорко

**АДРЕСА РЕДАКЦІЇ:** ЛДУ БЖД, вул. Клепарівська, 35,  
м. Львів, 79007

**Контактні телефони:** (032) 233-24-79,  
тел/факс 233-00-88

**Охорона праці: освіта і практика. Проблеми та перспективи розвитку охорони праці:** Зб. наук. праць II Всеукраїнської науково-практичної конференції викладачів та фахівців-практиків та XII Всеукраїнської науково-практичної конференції курсантів, студентів, аспірантів та ад'юнктів. – Львів: ЛДУ БЖД, 2022. – 213 с.

Збірник сформовано за науковими матеріалами II Всеукраїнської науково-практичної конференції викладачів та фахівців-практиків «Охорона праці: освіта і практика» та XII Всеукраїнської науково-практичної конференції курсантів, студентів, аспірантів та ад'юнктів «Проблеми та перспективи розвитку охорони праці».

### **Збірник містить матеріали таких тематичних секцій:**

#### **Секція 1. „ОХОРОНА ПРАЦІ: ОСВІТА І ПРАКТИКА“**

Перспективи розвитку напряму «Охорона праці» в сфері освіти.

Інтерактивні методи навчання при викладанні дисциплін за напрямом «Охорона праці».

Формування ризик-орієнтованого мислення у здобувачів освіти та у працівників підприємств системи управління охоронюючою праці.

Оцінка ризиків.

Практичний досвід з охорони праці на підприємствах.

#### **Секція 2. „ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ОХОРОНИ ПРАЦІ“**

Стан і перспективи удосконалення системи управління та нагляду за охоронюючою праці і промисловою безпекою.

Профілактика вигорянічного травматизму.

Технології контролю і захисту від шкідливих і небезпечних виробничих та екологічних чинників.

Забезпечення безпеки і гігієни праці у підрозділах силових та спеціальних структур.

Новітні інформаційні технології як інструмент підвищення рівня промислової безпеки.

Культура та психологія праці.

**© ЛДУ БЖД, 2022**

<p>Здано в набір 14.04.2021. Підписано до друку 23.05.2022. Формат 60x84<sup>1/3</sup>. Папір офсетний. Ум. друк. арк. 13,3. Гарнітура Times New Roman. Друк на різографі. Наклад: 100 прим. Друк: ЛДУ БЖД вул. Клепарівська, 35, м. Львів, 79007. ldubzh.lviv@mns.gov.ua</p>	<p>За точність наведених фактів, економіко-статистичних та інших даних, а також за використання відомостей, що не рекомендовані до відкритої публікації, відповідальність несуть автори опублікованих матеріалів. При передруковуванні матеріалів посилання на збірник обов'язкове.</p>
---	---

**Полодюк О.В., Станіславчук О.В.**

СТВОРЕННЯ РІВНИХ ПРАВ НА РИНКУ ПРАЦІ ДЛЯ ОСІБ З ІН-  
ВАЛІДНІСТЮ, ЯК ОДИН З ПРИОРИТЕТНИХ НАПРЯМКІВ ДЕР-  
ЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ.....

103

**ПРОФІЛАКТИКА ВИРОБНИЧОГО ТРАВМАТИЗМУ**

**Блащук В.В., Курепін В.М.**

ЗАПОБІГАННЯ ВИРОБНИЧИМ РИЗИКАМ, ЗАСНОВАНИХ НА  
ПРИНЦИПАХ УСУНЕННЯ НЕБЕЗПЕК.....

106

**Кухарська Дарина, Марич В.М.**

РИЗИК ВИНИКНЕННЯ ТРАВМАТИЗМУ ПРАЦІВНИКІВ НА АВТО-  
ТРАНСПОРТІ.....

108

**Лозова Д.Р., Яечник Р.В.**

ВПЛИВ РАДІАЦІЇ НА ОРГАНІЗМ ЛЮДИНИ.....

110

**Дьяков Д.В., Яворська О.О.**

ЩОДО ВИБОРУ ФІЛЬТРУВАЛЬНИХ РЕСПІРАТОРІВ.....

111

**Кедись О.А., Яечник Р.В.**

ВПЛИВ ЗМІНИ КЛІМАТУ НА ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ.....

113

**Радчук М.В., Туровська Г.І.**

ПРОФІЛАКТИКА ВИРОБНИЧОГО ТРАВМАТИЗМУ ЯК СИСТЕМА  
ЗАХОДІВ ДЛЯ ЗБЕРЕЖЕННЯ ЖИТТЯ ТА ЗДОРОВ'Я ПРАЦІВНИ-  
КІВ.....

115

**Шліхта О.О., Яечник Р.В.**

ПЕРША МЕДИЧНА ДОПОМОГА ПРИ ОТРУЄННЯХ ПСИХОТРОП-  
НИМИ РЕЧОВИНАМИ.....

117

**ТЕХНОЛОГІЙ КОНТРОЛЮ І ЗАХИСТУ ВІД ШКІД-  
ЛИВИХ І НЕБЕЗПЕЧНИХ ВИРОБНИЧИХ ТА ЕКО-  
ЛОГІЧНИХ ЧИННИКІВ**

**Бировац Я.М., Босак П.В.**

ЕКОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ЛІСОГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЗА-  
КАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСТІ.....

120

**Головецька Вікторія, Галаджун Я.В.**

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕКИ У ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОМУ КОМ-  
ПЛЕКСІ FERENC У МІСТІ ЛЬВОВІ.....

122

**Горбенко В.С., Малько О.Д.**

ЗАХОДИ ЗАХИСТУ МАШИНІСТА КРАНУ МОСТОВОГО ТИПУ ВІД  
ШКІДливих і НЕБЕЗПЕЧНИХ ВИРОБНИЧИХ ЧИННИКІВ .....

125

**Груздова В.О., Лобойченко В.М.**

ЩОДО ВПЛИВІВ АНТИПРЕНІВ НА ЛЮДИНУ ТА СТАН ДОВКІЛЛЯ...

127

засновані на інструментальній перевірці з використанням відповідного обладнання (наприклад: fittest, quantifit test, термографування).

3. ЗІЗОД необхідно своєчасно і правильно застосовувати.

Важливо для правильного і своєчасного застосування ЗІЗОД донести до працівників можливі ризики для здоров'я при не правильному використанні ЗІЗОД та провести відповідні тренування, які передають вивчення складових частин ЗІЗОД, правильне одягання, попереднє носіння для звикання та оцінки зручності, ознайомлення з діями під час надзвичайних ситуацій. Тренування необхідно проводити регулярно і його програма оновлюватись кожного року.

Работодавець при забезпеченні робітників ЗІЗОД повинен організувати правильний їх вибір, перевірку їх придатності до випробувача та організацію навчання з правильного використання, нехтування хоча б одною умовою не дозволить забезпечити високий захист від вдихання шкідливих аерозолів.

#### **Список використаних джерел:**

1. Чеберячко С.І., Яворська О.О. Аналіз сучасних вимог до фільтрувальних засобів індивідуального захисту органів дихання / Збірник наукових праць НГУ № 53, – Дніпро: Друкарня «Візіон», 2018. – 296-308.
2. S. Cheberiachko, O. Yavors'ka, O. Stolbchenko, D. Radchuk (2017) Protective Efficiency of Filtering Respirators//Advanced Engineering Forum 25, 88-95.

УДК: 616.057

## **ВПЛИВ ЗМІНИ КЛІМАТУ НА ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ**

*Кедись О.А.*

*Яечник Р.В., викладач кафедри промислової безпеки та охорони праці  
Львівський державний університет безпеки життєдіяльності*

У даний час питання про вплив клімату і його коливань на здоров'я людини став одним із головних як у галузі власне медичної екології, так і в усій сучасній загальній екології, або антропоекології.

Торкаючись питання про вплив клімату на здоров'я конкретно видається очевидним, що погода і клімат взаємопов'язані, проте механізми і рівні їх впливу на здоров'я людини різні. Саме «одноразовий» вплив різких коливань елементів погоди (температури, атмосферного тиску і т. д.) і геофізичного фону на фізіологічний стан людини досить широко вивчається в даний час у медичній кліматології і медицині катастроф. У той же час, вплив клімату як динамічного багаторічного природного феномена на здоров'я людей залишається практично не вивченим.

У період з 2030-го до 2050-го, за оцінкою ВООЗ, глобальна зміна клімату може спричинити близько 250 000 смертей щороку в усьому світі, зокрема:

- 38 000 смертей серед літніх людей через спеку;
- 48 000 — через діарею;
- 60 000 — через малярію;
- 95 000 — через дитяче недоїдання.

ВООЗ прогнозує, що у майбутньому зміни клімату можуть серйозно впливати на здоров'я. Підвищення глобальної температури може негативно вплинути на забезпеченість продовольством. Недостатність харчування, зумовлена, в основному, періодичними посухами, забирає щороку близько 3,5 млн життів.

Нестача води, необхідної для дотримання правил гігієни, як і її надлишок через часті дощі, збільшують ризик розвитку діарейних недуг.. Аномальні та швидкі зміни температури можуть негативно впливати на всіх людей. Найбільше на зміну навколошнього середовища реагують метеочутливі люди, та ті, хто має захворювання, інваліди, люди похилого віку, жителі великих міст. Найбільш чутливими до різких змін температури навколошнього середовища є люди з хворобами системи кровообігу (артеріальною гіпертензією, атеросклерозом, серця), неврологічними захворюваннями, хворобами органів дихання (бронхіт, трахеїт, бронхіальна астма) та хворі після перенесених гострих станів – інфаркт міокарду, інсульт, пневмонія тощо.

Вплив температури повітря на людину залежить від пори року. Періоди сильної спеки, особливо в міських районах, які називають «островами тепла», можуть стати причиною зростання захворюваності та смертності, особливо серед літніх людей, що страждають на серцево-судинні або респіраторні захворювання.

Різкі перепади температури навколошнього середовища є великим навантаженням на нервову, імунну системи й систему кровообігу, а тому небезпечні для осіб, які страждають, насамперед, від пороку серця, склерозу судин, хвороб нирок, різноманітних хронічних захворювань запального характеру.

Дуже тепла погода, комфортна у весняні або осінні місяці, у зимовий час буде несприятливо впливати на самопочуття. Неприродно тепла погода в зимовий період здатна призвести до депресії, а різкі переходи від теплої погоди до 20-30-градусного морозу, або, навпаки – від холодної погоди до спеки можуть спровокувати загострення всіх хронічних хвороб.

Несприятливими є відчуття задухи. При задусі спостерігається порушення терморегуляції організму, яке несприятливо діє на осіб із захворюваннями серцево-судинної системи, позначається і на працездатності здорових людей.

Аномальна спека та підвищення температури вище 30 градусів можуть привести до теплового та сонячного ударів. Вкрай висока температура повітря безпосередньо призводить до смерті від серцево-судинних і респіраторних

захворювань, особливо серед осіб старшого віку. Крім того, під час сильної спеки підвищуються рівні пилку рослин та інших аероалергенів. Вони можуть провокувати астму, від якої страждає близько 300 мільйонів населення.

Встановлено, що на організм здорової та хворої людини впливають всі чинники кліматоутворення. Здоров'я населення залежить від здатності організму адаптуватися до умов навколошнього соціально-екологічного і технічного середовища.

**Список використаних джерел:**

1. Измеров Н. Ф. Оценка влияния потепления климата на здоровье населения – новая задача профилактической медицины / Н. Ф. Измеров, Б. А. Ревич, Э. И. Коренберг // Вестник РАМН. – 2005.
2. <https://phc.org.ua/news/yak-zmini-klimatu-vplivayut-na-zdorovuya>

УДК 331.46

**ПРОФІЛАКТИКА ВИРОБНИЧОГО ТРАВМАТИЗМУ ЯК СИСТЕМА  
ЗАХОДІВ ДЛЯ ЗБЕРЕЖЕННЯ ЖИТТЯ ТА ЗДОРОВ'Я ПРАЦІВНИКІВ**

*Радчук М.В.*

*Туровська Г.І., к.т.н., доцент, доцент кафедри охорони праці  
та безпеки життедіяльності*

**Національний університет водного господарства та  
природокористування**

Виробничий травматизм недаремно почали прирівнювати до національного лиха. Він приносить багато горя і страждань людям, має негативний вплив на економіку країни, а це, в свою чергу, призводить до суспільних втрат, які позначаються на рівні життя народу.

На жаль, повністю уникнути нещасних випадків на підприємстві неможливо, але можна значно зменшити рівень виробничого травматизму за допомогою проведення профілактичної роботи, яка є ефективною тільки в тих випадках, коли вона проводиться систематично із застосуванням напрацювань у сфері охорони праці та в кожній галузі зокрема. Профілактичну роботу потрібно проводити щоденно, окрім із кожним працівником з урахуванням особливостей його робочого місця. Це допоможе навчити працівників виявляти наявні небезпечні фактори до початку роботи і в процесі її виконання та оцінювати кожну дію з точки зору її безпечного виконання [1]. Чим раніше працівник усвідомить і розпізнає назрілу виробничу небезпеку, тим безпечнішими стануть умови його роботи – що і є ключовим чинником профілактики виробничого травматизму [2].